

Organ Spółki Wydawniczej

KURYTYBA, DNIA 27 WRZESNIA 1924.

Wychodzi dwa razy na tydzień.

ROK V.

Wydawca w imieniu Spółki Wydawniczej: Ks. Stanisław Piasecki

Redaktor odpowiedzialny: Stanisław Bęben

Nr. 74.

Adres dla listów: — Curitiba, Caixa Postal 155 — Adres Redakcji: Curitiba, Avenida: Dr. Jayme Rels 115. — Paraná, Brasil.

Warunki prenumeraty „LUDU“:

W Brazylii rocznie	— — — — —	z dołu 11\$000, z góry 10\$000
Półrocznie	— — — — —	5\$000
kwartalnie	— — — — —	3\$000
Miesięcznie	— — — — —	1\$000
W Argentynie	— — — — —	10 pezów
W Ameryce Północnej i Kanadzie	— — — — —	350 dol
W Europie	— — — — —	18\$000
Numér poszczególny	— — — — —	\$100

Emigracja do Ameryki Południowej.

Wojna światowa i spowodowane nią przesunięcia wśród narodów europejskich, przyczyniły się do wielkiego wzrostu wychodźstwa z Europy do Ameryki Południowej...

Wychodźstwo dla przeludnionej Europy jest bezwzględnie koniecznością, przeto trzeba było pomyśleć o skierowaniu tej masy emigrantów do innych części świata...

AMERYKA POŁUDNIOWA PRZE-WIDUJE ROZWÓJ AMERYKI POŁUDNIOWEJ.

Wszystkie gazety w Stanach Zjednoczonych stwierdzają fakt nie ulegający najmniejszej wątpliwości, że tylko masowemu napływowi świeżych emigrantów w ostatnich kilku dziesiątkach lat...

W południowej Ameryce utwierdza się coraz bardziej przekonanie, że republiki, szeregowe wzdłuż wybrzeża Atlantyku...

cię do Stanów Zjednoczonych, bo teraz emigracja europejska skieruje się w głównej masie do tych krajów i zapoczątkuje w nich wielki i wszechstronny rozwój przemysłu i handlu...

Znawcy tych rzeczy uznają, że upływie pięć do dziesięciu lat zanim staną się dla wszystkich widoczne korzyści z takiego obrotu sprawy...

Niektórzy z północno-amerykańskich przemysłowców spodziewają się i dla siebie wielkiego zniwa z napływu masowego imigrantów do Ameryki Południowej...

Ze republiki południowo-amerykańskiej nie rozwinęły się tak, jak Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, to tylko dla tej prostej przyczyny...

Przewyżsła, księżka J. Panasia, dalej: Pan Twardowski, Męczennik świętej Wiwii Perpetui i różne inne. — NIE OCIĄGAJ SIĘ! KORZYSTAJ ZE SPOSOBNOŚCI!

JA CI POWIADAM:

Zapisz sobie gazetę „Lud“! Wzyscy NOWI PRENUMERATORZY, którzy zapłacą od 1-go października tego roku 10 milrejsów na rok 1926...

szczyh masach zamknięte, emigracja ta skieruje się do Południowej Ameryki, zamieniając ją swoją pracą w kraj bogaty i wysoko cywilizowany.

Listy z podróży.

MILWAUKKE, WIS, 15 sierpnia 1924. Szanowna Redakcjo! W dzisiejszym liście zamierzam wspomnieć o dziwnym zjawisku, który spostrzegłem w Ameryce Północnej.

nizmu ludzkiego do krwi, którą zwolna zatruwa. W dodatku bardzo nieprzyjemna, boć zęby czarnej, działa się psują a i zapach niemiły. Zresztą jeżeli palenie tytoniu lub zażywanie tabaki coraz więcej znajduje nieprzyjaciół, to cóż mówić o żuciu tytoniu? Chyba nikt tego bzduryłkiego zwyczaj nie pochwali.

Wzięć się przecież zdiwilem, gdy w tramwaju elektrycznym w kolei widziałem, że już nie tylko panowie i chopaki, ale nawet panie i panienki coś ustawicznie ustami ruszają i żują. Chyba nie tytoni ani nawet cukierki.

Hrabia Damian POWIEŚĆ HISTORYCZNA Z CSIEMNASTEGO WIEKU

137 Tymczasem Hryć, rozpoznawszy pa na Janika i widząc go pod strzechą, pomyślał, że jencem, ale widocznie, a by się lepiej o tem przekonać, trafił w bok i zaczął obok kozaka, zaczął g-wypyttywać o c.ś. Z wroku skierownego na siebie poznał Janik, że o nim mowa i otucha wstąpiła w jego serce. Teraz wiedział, że ma w obzaju żyć w długie. Nie wątpił też, że Hryć będzie się obciążał do niego bliżyć.

Byliśmy dawniej u konfederatów, — mówił. — byliśmy w Oboznie, a potem dostaliśmy się do noweli. Użytkowaliśmy wolność, wróciliśmy do ojczyzny naszej, a teraz jedliśmy my do konfederatów, lecz do Zyt miara.

Tymczasem Hryć, jadąc za jeneralem, przemysłował, jakby mógł hrabiemu i panu Janikowi być pomocnym. Pan jenerał lubił go i Hryć był przekonany, że byłoby tylko sposobność dobra a g niedarziła, mogłoby z łatwością coś u jenerala wyjednać. Należał wprawdzie do służby jenerala, wszako nie z musu, lecz z dobrej woli służył mu pełnił jenerał poznął go w Winicy i tak po lubił i kochał go, że napisał mu, iż by Hryć u niego służbę przyjął. Starzy Niezypor nie sprzeciwiał się, ponieważ sobie obcywał, że syn na dobrej służbie sporo pieniędzy zarobi, za które później duży kawał ziemi kupić będzie mógł. Pan Kuszel opowiadał o tym, że Hryć i Janik...

na jego miejsce przybył do Polonek rządcą młody, który tak dobrych stosunków z kozakami nie utrzymywał, jak pan Kuszel. — Niech Hryć idzie z jeneralem, — myślał Niezypor. — Kobaczy świat i zbierze pieniądze. Kto wie, jakie szczęście go we świecie spotka.

— Co mówisz, grafa Gaszyno?... — zawołał jenerał, — ja znam grafa Gaszynę we wiadniu. — Graf Gaszynę nie w obozie, ciężki przez kozaków, — odparł Hryć. Jenerał skoczył. — Co ty gadasz? Kto go wiaźął do niewoli? Grafa Gaszynę... niepodobna! — Pan pułkownik! — Za co? — Nie wiem. — Widziałeś go na własne oczy? — Przejacielu jego widziałem i od niego wiem, że graf także w niewoli. Jenerał nie mógł się uspokoić. Chodząc po namiocie, wołał: — Grafa Gaszynę uwięzili! Grafa, który na dworze cesarskim między pierwszymi się znajdował, niepodobna... — Jeżeli wasza ekszellenca nie wierzy, — odezwiał się na to Hryć, — wjechał jako obu więźniów przed siebie stawiać. — Tak, uszyję to. — Tu napisał kartkę, a dając ją Hryćciowi, zawołał: — Lecz do pułkownika, a potem przywiedziesz mi grafa i jego przyjaciela. Spiesz się. Hryćowi stakano serce, gdy ten rozkaz ułyszał. Wzięwszy kartkę, siał na kón i poje hał. Pułkownik niemając się zdziwił, przyczytał resztkę jenerala. Złąd tenże mógł wiedzieć o więźniach? Kto mu donosił? Pułkownik chciał zebrać dowody, że hrabia i Janik są więźniami, ażeby potem w związku z jeneralem powiadomił: — Oto spiegiawili, a ja ich upoważniłem. C. R. U.

CASA GLOBO

sprzedaje tania dobre trzewki męskie, damskie i dziecięce wedle miary i najwybredniejszego gustu. Również nabyć można w tym sklepie obcasy gumowe, skarpetki, pastę i inne rzeczy potrzebne do obuwia.
CASA GLOBO znajduje się przy placu „Praça da Ordem”, gdzie wygodnie można postawić wozy i konie. W sklepie jest i obsługa polska.
CASA GLOBO — Praça da Ordem 4 — Kurytyba.

CERTAN

Certan jest najlepszym lekarstwem przeciw płukwom, ich nasieniu; jakotoż przeciw robactwu u bydła rógatego, koni, świń i innych zwierząt domowych.

Jak się używa Certanu.

Używa się tylko rozcieńczonego we wodzie. Jedna butelka 50 gramowa na litr wody. Przy nacieraniu trzeba być ostrożnym, bo certan pali. Certanu nie rozcieńczono jest niebezpiecznie trzymać w pobliżu ognia. W szelkie wzięcie. Używanie Certanu są w numerach 21, 22, 23 i 24 „Ludu” z roku 1924.
Certan jest do nabycia u **CARLOS LUHM** — Rua Riachuelo N. 25 — CURITYBA — PARANA.

Osobiście można nabyć „Certan” także w Redakcji „Ludu”.

TOWARZYSTWO FRANCUSKIE MORSKIEJ ŻEGLUGI „Chargeurs Reunis” i „Sud Atlantique”

Regularne odjazdy z portów Santos i Rio de Janeiro do Havru i Bordeaux. Komunikacja najszybsza i najwygodniejsza statkami luksusowymi pospieszonymi, które odbywają podróż ze Santos do Francji w 15 dniach, oraz statkami specjalnie urządzonymi dla emigrantów którzy znajdują najwygodniejsze pomieszczenia. Statki mają do dyspozycji kabiny trzeciej klasy.
Podróż z Bordeaux Le Havre czyli La Pallice do Gdańska odbywa się po ciągami francuskimi aż do Dunquerque a z Dunquerque do Gdańska statkami kompanii francuskiej „Transatlantique”. W ten sposób uniknie się różnic nadpłaty, na które nieraz bywają narażeni nasi pasażerowie na granicy niemieckiej.

NAJBILSZY ODJAZD DO EUROPY:

Z Santos	Z Rio de Janeiro
„MALTA” 29-go Września	6-go Października
„FORMOSE” 10-go Października	19-go „
„LUTEETIA” 12-go „	13-go „
„MEDUANA” 20-go „	20-go „
„DÉSIRADE” 10-go „	20-go „

Sprzedaj biletów z Brazylii do Polski oraz z Polski do Brazylii t. z. (biletów de chamada) zajątkowi i bliższych informacji użyczy
IGNACY KASPROWICZ
Avenida Luiz Xavier N. 28 — Kurytyba.

Sulfureto de Carbono (Siarczan Węgla) „Formicida Jupiter”

ROZCZYNY PEWNE I OSTRE.

Pierwszego używa się do czyszczenia zboża; drugiego używa się do wyłupiania mrowek.

Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela **João Nocetti**,
Rua Marechal Deodoro N. 63 — Caixa Postal N. 248, — Curityba — Paraná.

„SWÓJ DO SWEGO”

Apteka Paranaense S. Gluszyński & Ska.

Wybór lekarstw krajowych i zagranicznych. — Recepty wykonuje się dokładnie i sumiennie.

Ceny przystępne!

Marechal Mallet Parana.

BACZNOŚĆ KOLONIŚCI! Cegielnia i Fabryka Dachówek

w Thomas Coelho
STACJA KOLEJOWA BARIGUY (PARANA)
poleca cegły wszelkiego rodzaju, dachówki zarówno francuskie jak i inne.

Cegielnię tę, dawniej własność p. Jana Woźniaka nabyła spółka polska p. p. Jana Filipaka, Józefa Rosiela i innych. Obsługa zamawiających rzetelna, transporty wyrobów staranne. Nadmieniamy, że dachówkę francuską cegielni z Thomas Coelho wyszczególniono na przedwstępnej wystawie w Kurytybie.

Kazdy odbiorca naszego browaru ocenić musi, że wyśmienite zalety naszego piwa polecają pić tylko

ATLANTICA

DOBRE I TANIE PIEKARNO W PIEKARNI

Padaria Reforma

Piła i uprzejma obsługa — Zakup i sprzedaż wszelkich artykułów spożywczych pierwszej potrzeby. Wymieni się owar na produkty krajowe.

Ignacy Habith.

CURITYBA, DR. CANDIDO DE ABREU N. 64.

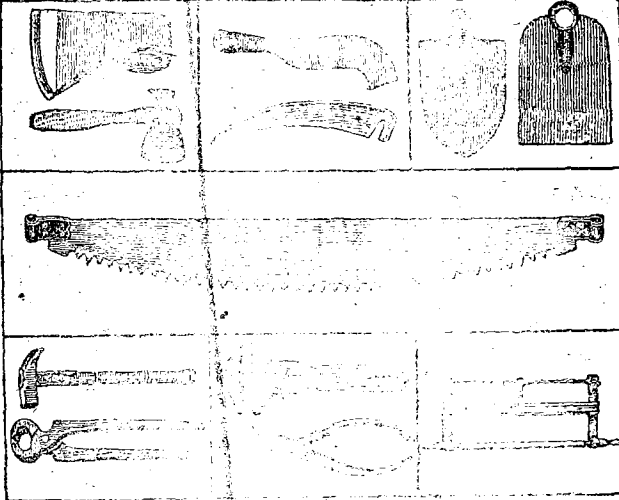
UWAGA!!!

Książki do nabożeństwa i historyczne, obrazy religijne, krzyżce, krzyżki, medały i karty liczące kościelne co do piero nadeszły w wielkim wyborze!
Drukarnia, introligatornia i fabryka pieczętek gumowych.

Cezar Schulz

Ul. Basão do Sarro Azul 12, 12 Kurytyba — Paraná

Casa Vermelha

Bezpośredni import

NACZYŃ, ŻELASTWA, SZKIEŁ DO OBIEN — NARZĘDZIA RZEMIEŚNICZE I ROLNICZE
EURICO FONSECA & Cia.
RUA JOSÉ BONIFÁCIO N. 15 — CURITYBA — PARANA

Najlepszy środek od reumatyzmu

REUMATOL

DOSTAĆ MOŻNA W

APTECE POLSKIEJ

Rua 15 de Novembro 5 — Kurytyba

A VENCEDORA

FABRYKA KARMELKÓW I CUKIERKÓW W NAJLEPSZYCH GATUNKACH I W PAPIERKI OWIJANYCH: Malinowych, kokosowych, miętowych, cytrynowych, ananasowych, truskawkowych, bananowych, mlecznych i dużo innych. Prócz tych mamy inne jeszcze gatunki specjalne nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych.

Upraszam Szan. Rodaków o łaskawe przekonanie się o tem, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie

Franciszek Zachowski

23 CURITYBA — Rua Cabral N. 53 — PARANA

KOLONIZACJA

Na nowej bardzo kwitnącej kolonji „Bom Sucesso” sprzedaje się pierwszej klasy ziemieherwalowe i bardzo urodzajne ziemie do sadzenia.

Kolonja „Bom Sucesso” jest węzłem łączącym drogi Florianopolis — Blumenau — Timbo — Itayopolis — Mafra.

Nadto są do sprzedania: Fazenda 50 alkwowe, 100 alkwowe i 200 alkwowe. Każda fazenda ma kemp, herwa mate i ziemię uprawną. — KUPUJCIE!

Bliższych informacji udziela agencja kolonizacyjna.
Germano Ortel
Itayopolis, Estação Mafra. Santa Catharina. 19

CURITYBA Casa Metal CURITYBA

CAIXA POSTAL 140 HUA 15 DE NOV. 44

Jose Hauer Junior & Cia.

WIELKI SKŁAD ŻELAZA I STALI W SZTABACH I W PEYTACH, SRUB, GWOZDZI RUR, ŁANCUCHÓW I INNEGO ŻELASTWA DO WOZÓW.

Ws elkiego rodzaju rzemiosła i maszyny

OLEJE, SZKŁA, DRUT GŁADKI I KOLCZASTY, MASZYN ROLNICZE I T. P.

NADCHODZĄ CODZIENNE TRANSPORTY PEŁGÓW • RUDOLF SACK

Przedsiębiorcy i Kupcy

szajcie się w „Ludzie”

Baczność.

Do sprzedania 2000 alkwów lasu i kampu pod uprawę, na arenach łączonych tak zwanych: GUARDINHA I SOCORRO municypjum Tibacy a z drugiej strony Conchas, odległość 6 mil drzgi od Ponta Grossy. Droga kołowa wysmienita. — Szakry mierzone od dziesięciu alkwów do 50-ciu.

Ula udogodnienia, sprzedaje się na rali materiał do budowy domów, gdyż na tej samej fazendzie znajduje się tartak. Sw Sebasjana, który ma zawsze wielką ilość materiału na składzie a nawet wielu ludzi może znaleźć zajęcie w tymże tartaku.
Po informację zwracać się pod adresem: STANISŁAW BILIK — RUA SALDANHA MARINHO N. 2 — PONTA PARANA.

HOTEL CENTRAL

Curityba — Rua Ebanu Pereira 8

WYGODNE URZĄDZENIA. — SMACZNA KUCHNIA

GOSPODA O PIERWSZORZĘDNEJ OBSŁUDZE

Oddziały dla rodziny

Ceny przystępne. Pokoje od 6\$ do 12\$ dziennie

Wyskoczanie i stol sa la carter, na miesiąc 200\$. Stokowanie dla pańców se. odnych z blawaniem miesięcznie 80\$000 plus mieszkanie 40\$000.

Najlepszy hotel dla rodzin!

Industrial Ceramica Brasil

Polska Fabryka Dachówek

J. H. Woźniak & Marsalek

Nad rzeczką Bariguy. Wytwarza się do 100 tysięcy dachówek miesięcznie. Wyśmienity materiał. Zamówienia przyjmujcie się: RUA COMMENDADOR ARAUJO N. 39 — CURITYBA — PARANA

ADRES TELEFONICZNY: 303 W O A N N A M